

บทที่ 2

ผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกัน และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม

2.1 การดำเนินการ

ดำเนินการตรวจสอบและรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดโดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามเงื่อนไขแบบท้ายใบอนุญาตประทานบัตร ในรอบประจำเดือนกรกฎาคม-เดือนธันวาคม 2564

2.2 ผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ผลการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่หินประดับชนิดหินแกรนิต ของ บริษัท ไทยเจริญแกรนิต จำกัด ประทานบัตรที่ 30653/15265 ตั้งอยู่ที่ ตำบล อ่างทอง อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ตามที่กำหนดโดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหนังสือที่ วว 0804/8492 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2538 (ภาคผนวก ข) มีรายละเอียดการปฏิบัติตามมาตรการ ดังตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2.1 ถึง รูปที่ 2.5

ตารางที่ 2-1 ผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรคที่ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรการ และแนวทางแก้ไข
1. เปิดหน้าเหมืองในลักษณะขั้นบันได แต่ละขั้นมีความสูง 8 เมตร กว้างไม่น้อยกว่า 10 เมตร ความลาดเอียงไม่เกิน 45 องศา	- การทำเหมืองแร่โครงการนี้ เริ่มเปิดหน้าเหมืองจากบริเวณยอดเขาตอนบน เพื่อผลิตแร่หินประดับชนิดหินแกรนิต ในลักษณะของหินบล็อก โดยใช้การเจาะแบ่งด้วยลิ้ม และเลื่อยยนต์ (รูปที่ 2-1) โดยขยายหน้าเหมืองลดระดับต่ำลงมีหน้างานผลิตแร่เป็นลานกว้าง ไม่น้อยกว่า 10 เมตร โดยทิ้งขอบหน้าเหมืองด้านหลัง กว้างประมาณ 1 เมตร และความสูงประมาณ 5-8 เมตร (รูปที่ 2-2)	- การขยายหน้าเหมืองในช่วงต่อไป จะต้องออกแบบหน้าเหมืองสุดท้ายตามมาตรการกำหนด

ตารางที่ 2-1 ผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรคที่ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรการและแนวทางแก้ไข
2. เตรียมที่เก็บกอง 105 ไร่ เก็บกองเป็นชั้นๆ แบบชั้นบันไดสูงชั้นละ 2 เมตร จำนวน 2 ชั้น แยกเป็นพื้นที่เก็บกอง ด1 จำนวน 100 ไร่ และพื้นที่เก็บกอง ด2 จำนวน 5 ไร่	- การทำเหมืองในช่วงที่ผ่านมาได้นำเศษหินเก็บกองบริเวณใกล้เคียงพื้นที่เปิดหน้าเหมือง ซึ่งอยู่ภายในขอบเขตพื้นที่เปิดทำเหมือง เนื่องจากยังมีปริมาณเศษหินไม่มากนัก ลักษณะการเก็บกองโดยการเกลี่ยลงมาตามลาดไหล่เขาเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ (รูปที่ 2-3)	- การทำเหมืองในช่วงต่อไป เมื่อมีการขยายหน้าเหมืองเข้ามาในบริเวณที่มีการเก็บกองเศษหินเดิมให้นำเศษหินไปเก็บกองบริเวณพื้นที่เก็บกอง ด1 ตามรูปแบบแผนผังที่กำหนด
3. ขุดคูระบายน้ำขนาดกว้าง 1 เมตร ลึก 1 เมตร พร้อมสร้างคันทำนบดินอัดแน่น ขนาดฐานกว้าง 2 เมตร ยอดคันทำนบกว้าง 1 เมตร สูง 1 เมตร รอบพื้นที่กองเก็บ โดยปรับระดับให้มีทิศทางการไหลของน้ำเบี่ยงเบนสู่บ่อดักตะกอน	- มีการจัดทำคันทำนบดินอัดแน่น รอบพื้นที่กองเก็บ ตามเงื่อนไขที่กำหนด (รูปที่ 2-4)	- ไม่มี
4. ขุดบ่อดักตะกอน (บ1) ขนาด 85 เมตร ขนาดกว้าง 30 เมตร และลึก 4 เมตร เพื่อรองรับน้ำขุ่นและมูลดินทรายจากพื้นที่เก็บกองดิน (ด1) และขุดบ่อดักตะกอน (บ2) ขนาดยาว 25 เมตร กว้าง 6 เมตร และลึก 4 เมตร เพื่อรองรับน้ำขุ่นและมูลดินทรายจากพื้นที่เก็บกองดิน (ด2)	- ได้มีการขุดบ่อดักตะกอน เพื่อรองรับน้ำขุ่นและมูลดินทรายแล้ว (รูปที่ 2-5)	- อยู่ระหว่างดำเนินการ
5. ห้ามมิให้ขยายขอบเขตการทำเหมืองทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก ที่ติดกับลำห้วย โดยให้เว้นระยะไว้ไม่ต่ำกว่า 50 เมตร และทำการปลูกไม้โตเร็ว	- ปฏิบัติตามมาตรการกำหนด โดยมีการเว้นพื้นที่ไม่ทำเหมืองทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกที่ติดกับลำห้วย ระยะไม่ต่ำกว่า 50 เมตร และทำการปลูกไม้โตเร็วเสริมในบริเวณพื้นที่เวลาดังกล่าว ดังรูปที่ 2-6	- ไม่มี
6. จัดหาแหล่งน้ำทดแทนให้แก่ราษฎรในบริเวณโดยรอบ	- การทำเหมืองไม่ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำใช้ของราษฎรจึงไม่มีการสร้างแหล่งน้ำทดแทนให้แก่ราษฎร	- ไม่มี
7. ให้ฉีดพรมน้ำในบริเวณที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองในพื้นที่โครงการ และเส้นทางขนส่งแร่ในช่วงที่เป็นถนนลูกรัง โดยใช้น้ำจากบ่อดักตะกอนหรือแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในการใช้น้ำ โดยจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาการแย่งน้ำใช้กับราษฎรในชุมชน	- ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด โดยใช้ น้ำจากบ่อดักตะกอนของโรงแต่งแร่ เพื่อฉีดพรมน้ำบริเวณที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองในพื้นที่โครงการและเส้นทางขนส่งแร่ ทั้งนี้ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาการแย่งน้ำใช้กับราษฎรในชุมชนแต่อย่างใด	- ไม่มี

ตารางที่ 2-1 ผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรคที่ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรการและแนวทางแก้ไข
8. การบรรทุกแร่แต่ละครั้งต้องไม่เกินน้ำหนักที่ทางราชการกำหนด พร้อมทั้งขับรถด้วยความเร็วไม่เกิน 30 กิโลเมตร/ชั่วโมง และปรับปรุงเส้นทางขนส่งในช่วงที่เป็นถนนลูกรังให้เป็นดินลูกรังอัดแน่นหรือลาดยาง	- ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด โดยในการบรรทุกแร่แต่ละครั้งให้น้ำหนักบรรทุกไม่เกินเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด พร้อมทั้งติดตั้งป้ายเตือนให้ขับรถบรรทุกด้วยความเร็วไม่เกิน 30 กิโลเมตร/ชั่วโมง (รูปที่ 2-7) และปรับปรุงเส้นทางขนส่งให้เป็นถนนดินลูกรังอัดแน่น (รูปที่ 2-8)	- ไม่มี
9. หลังจากนำแร่ออกมาแล้วให้ปรับปรุงหน้าเหมืองโดยการเสริมหน้าดินตาม Bench เพื่อให้พืชเบิกนามายึดเกาะ และปลูกไม้โตเร็ว	- การทำเหมืองในช่วงที่ผ่านมายังไม่มีหน้า Bench สุดท้าย จึงยังไม่มีการนำหน้าดินปิดทับ Bench เพื่อให้พืชเบิกนามายึดเกาะ หรือมีการปลูกไม้โตเร็วแต่อย่างใด	- ไม่มี
10. จัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้คนงานตามความเหมาะสมและตรวจสอบลักษณะอนามัยคนงานเหมือง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	- มีการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้เหมาะสมกับชนิดหรือประเภทของงานที่พนักงานปฏิบัติ เพื่อให้พนักงานสวมใส่ขณะปฏิบัติงาน พร้อมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของพนักงานเป็นประจำทุกปี โดยดำเนินการครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2564 (ภาคผนวก ค) มีพนักงานเข้ารับการตรวจ จำนวน 10 คน โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ 1) การตรวจร่างกายทั่วไป พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีผลการตรวจอยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่มีพนักงานจำนวน 3 คน ที่ผลการตรวจมีภาวะเสี่ยงต่อโรคความดันโลหิตสูง 2) สมรรถภาพการได้ยิน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีระดับการได้ยินอยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่มีพนักงานจำนวน 3 คน ที่เริ่มมีความเสี่ยง และ 2 คน มีความผิดปกติควรเข้าพบแพทย์ ทั้งนี้ทุกคน ควรใส่อุปกรณ์ป้องกันเสียงขณะทำงาน	- ไม่มี

ตารางที่ 2-1 ผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรคที่ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรการและแนวทางแก้ไข
11. ให้ดำเนินการปลูกไม้ยืนต้นโตเร็วในพื้นที่เวนคืนทำเหมือง โดยวิธีการปลูกให้มีระยะ 2x2 เมตร ภายในระยะเวลา 2 ปี หลังจากได้เริ่มเปิดทำเหมืองแล้ว รวมทั้งให้มีการบำรุงดูแลต้นไม้เหล่านั้นให้มีความเจริญเติบโตเต็มที่	- มีการปลูกไม้ยืนต้นเสริมบริเวณพื้นที่ที่ไม่ทำเหมือง และดูแลรักษาพันธุ์ไม้ธรรมชาติเดิมในบริเวณพื้นที่เวนคืนทำเหมือง หรือบริเวณที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกิจกรรมต่างๆ ให้คงอยู่ในสภาพเดิม	- ไม่มี
12. หากได้รับการร้องเรียนจากราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงว่าได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการดำเนินโครงการหรือสาธารณสมบัติได้รับความเสียหายจากกิจกรรมเหมืองแร่ และสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมได้ตรวจพบว่า ไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ ผู้ถือประทานบัตรจะต้องยินยอมยุติการทำเหมืองตามคำสั่งของทางราชการ แล้วแก้ไขเหตุแห่งความเดือดร้อนให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะดำเนินการต่อไป	- ยังไม่เคยได้รับการร้องเรียนจากราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงว่าได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการดำเนินโครงการ หรือสาธารณสมบัติได้รับความเสียหายจากกิจกรรมเหมืองแร่	- ไม่มี
13. หากผู้ถือประทานบัตรมีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำเหมืองหรือการดำเนินงานที่แตกต่างจากที่เสนอไว้ในรายงานฯ จะต้องเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการทำเหมือง และดำเนินการในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาให้ความเห็นชอบด้านสิ่งแวดล้อม	- ยังไม่มีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำเหมืองหรือการดำเนินงานที่แตกต่างจากที่เสนอไว้ในรายงานฯ	- ไม่มี
14. ให้ทำการปรับปรุงฟื้นฟูพื้นที่โครงการฯ ที่ผ่านการทำเหมืองแล้ว พร้อมทั้งให้รายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมและกรมทรัพยากรธรณีทราบทุก 3 ปี นับจากวันที่ได้รับอนุญาตประทานบัตร โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการ และตำแหน่งที่ดำเนินการอย่างเพียงพอในปีที่ผ่านมา	- ยังไม่มีพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมือง หรือสิ้นสุดการทำเหมืองแล้ว จึงยังไม่มีพื้นที่ฟื้นฟูสภาพพื้นที่แต่อย่างใด	- เสนอให้โครงการปลูกไม้ยืนต้นเสริมบริเวณพื้นที่ว่างในเขตโครงการที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้ทั่วทั้งบริเวณ

รูปที่ 2-1 การผลิตแร่โดยใช้เลื่อยยนต์และการเจาะแบ่งด้วยลิ้ม

รูปที่ 2-2 ลักษณะการเปิดเหมืองแบบขั้นบันได

รูปที่ 2-3 บริเวณพื้นที่เก็บกองเปลือกหิน และเศษหิน

รูปที่ 2-4 แนวคันทำนบดินรอบพื้นที่เก็บกอง

รูปที่ 2-5 ปอดักตะกอน

รูปที่ 2-6 แนวต้นไม้ที่ปลูกเสริมในพื้นที่เว้นไม้ทำเหมือง

รูปที่ 2-7 ป้ายเตือนจำกัดความเร็วรถบรรทุก

รูปที่ 2-8 สภาพเส้นทางขนส่งแร่